

Comunicat de premsa

Alt Emporda 8 de febrer de 2024

Salvem la Muga contra la manca de cabals ecològics.

Sense una demanda que s'ajusti als recursos disponibles, resulta impossible fer una planificació hidrogràfica real i sempre són els rius els que reben les conseqüències injustament.

La Federació d'Ecologistes de Catalunya, amb el suport de més de 20 entitats ambientals del país, vàrem denunciar davant de la fiscalia de Medi Ambient de Barcelona, el 29 de gener, al Director de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) Samuel Reyes, com a responsable de les justificacions tècniques que han servit a la Generalitat per aprovar l'ACORD GOV/17/ de 16 de gener, pel qual s'estableix i s'aproven el règim de cabals mínims circulants en situació d'emergència per sequera en determinats trams fluvials del districte de conca fluvial de Catalunya, i que implica l'aplicació d'unes mesures que suposen un delictes contra el Medi Ambient.

El 28 de desembre, el Director de l'ACA Samuel Reyes va signar un document previ a l'ACORD GOV/17/ de 16 de gener, que porta per títol "**Memòria tècnica justificativa de la proposta d'acord del Govern pel qual s'estableix el règim de cabals mínims circulants en situació d'emergència per sequera en determinats trams fluvials del Districte de conca fluvial de Catalunya**".

Per una banda el document presenta en els apartats:

1- Objecte

La memòria comença citant que: "L'establiment d'un règim de cabals ecològics que mantingui, com a mínim, la vida piscícola que de manera natural habita o pugui habitar en un riu, així com la seva vegetació de ribera, és un contingut de la planificació hidrològica, d'acord amb el previst a

l'article 59.7 del Text refós de la Llei d'aigües, aprovat per Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol."

Alhora, s'assegura que la memòria justificativa *"té per objecte justificar l'adopció d'aquest règim de cabals mínims circulants en situació d'emergència, la selecció dels trams fluvials i les mesures per evitar un deteriorament irreversible de l'estat ecològic dels trams seleccionats"*.

2- Justificació de la proposta d'aplicació de mesures complementàries

Respecte a la justificació de l'aplicació de les mesures exposen que *"Donada la greu escassetat de volums disponibles als embassaments, la tendència a la pèrdua de volums embassats que persisteix tot i aplicar la totalitat de les mesures previstes en el PES, així com la finalització del període de pluges de la tardor i l'entrada en el període hivernal que sol ser sec, fan necessari aplicar noves accions que permetin alentir el descens de les reserves d'aigua embassades per tal de garantir l'abastament a la població en els pròxims mesos i incrementar l'oportunitat de recuperar volums en la pròxima estació de pluges que es sol donar a la primavera".*

3- Definició del règim de cabals de continuïtat

Tal i com indiquen a la metodologia emprada per proposar els cabals de continuïtat,

"Per fer la proposta de cabals de continuïtat a respectar en situació d'emergència per sequera per cada massa d'aigua on es considera necessari, s'han tingut en compte que hi hagi una coherència hidrològica entre:

• Cabal de continuïtat (l/s) definits en el Decret de sequera de l'any 2007

- Cabal ambiental en situació de normalitat hidrològica (segons el PDGDCFC vigent, valor més baix) (l/s)*
- Cabal ambiental en situació d'alerta per sequera hidrològica / o sequera pluviomètrica severa (segons el PES vigent, valor més baix) (l/s)*
- Cabal ambiental en situació d'excepcionalitat sequera hidrològica / sequera pluviomètrica extrema (segons el PES vigent, valor més baix) (l/s)*

• Dades de les corbes d'hàbitat potencial de les principals espècies piscícoles autòctones i singulars de trams fluvials representatius en funció dels cabals circulants”.

Davant el que s'ha exposat, manifestem que l'esmentat document justificatiu resulta inacceptable atenent les següents mancances, incongruències i falsedats:

1- Objecte

El Director de l'ACA certifica en el document que signa que en els trams fluvials on s'aplicaran les reduccions del cabals de manteniment (ecològics) o circulants “ **mantindran, com a mínim la vida piscícola que de manera natural hi habiti”** i que es prendran les mesures per “**evitar un deteriorament irreversible de l'estat ecològic dels trams seleccionats”**.”

Sobre aquestes afirmacions el Director de l'ACA menteix perquè, a través del que hem observat darrerament, aproximadament el 25% (6 dels 20 km) del tram aigües avall de Pont de Molins de la Muga està sec, sense que circuli aigua i sense vida piscícola ni vegetació aquàtica, incomplint els compromisos del citat document.

Fins i tot en l'apartat 6 de definició del règim de cabals de continuïtat, indica que “**Cal tenir present que els cabals de manteniment en emergència per sequera, o cabals de continuïtat, no són uns cabals que permetin un bon estat de les masses d'aigua afectades si aquests es donessin de manera permanent, sinó que han de ser uns cabals que permetin una mínima continuïtat fluvial, regeneració de refugis de fauna i flora, i la recuperació posterior dels ecosistemes un cop recuperada la normalitat hidrològica, de manera que el deteriorament temporal del medi sigui reversible”**.”

2- Justificació de la proposta d'aplicació de mesures complementàries

S'indica que han aplicat la totalitat de les mesures previstes en el PES, però no especifiquen quines han sigut, sobretot, el que fa referència als consums per sectors, ni estan publicades enlloc. Els cabals ambientals en situació d'alerta i excepcionalitat del PES vigent, van acompanyats d'una sèrie de mesures que fins a dia d'avui no s'han demostrat.

A la comarca de l'Alt Empordà s'hi troben, segons dades de l'Idescat del 2023, un total de 496.628 places de porc, que consumeixen uns 24hm³ (calculant que necessita 15 litres per any). Aquest fet suposa el doble del consum d'aigua que fa tota la població de l'Alt Empordà. El sector ramader en l'anterior fase d'excepcionalitat de sequera se li havia de reduir un 25% de la dotació d'aigua i en l'actual d'emergència un 50%. Resulta impossible que es mantingui la mateixa densitat porcina, la qual cosa indica que no s'apliquen les mesures previstes de reducció del consum per sectors excepte el consum humà.

D'altra banda, estem veient com el Govern de la Generalitat evita fixar uns màxims de consums en el sector turístic. **El consum dels hotels i càmpings no figura ni en el decret ni en el Pla de Sequera.** Recordem doncs, que a diferència d'altres sectors com l'agrari, el ramader o l'industrial, el turístic **no compta amb restriccions específiques, tot i que el director es va comprometre a elaborar un estudi sobre el consum real d'aquests establiments.** A més, l'ACA, **no separa els seus consums de la resta de la xarxa domèstica.**

3- Definició del règim de cabals de continuïtat

Atenent que portem 3 anys de sequera on l'ACA ha disposat de temps per realitzar els estudis que poguessin permetre calcular tècnicament els cabals necessaris de manteniment en els trams afectats per la reducció dels cabals en la situació actual:

Per una banda, considerem que **utilitzant com a referència els cabals de manteniment establerts pel Decret de 2007, estant en l'actualitat en una situació de sequera que no té res a veure ni és comparable, especialment pel que fa al temps de durada i 17 anys després;**

L'esmentat document no té rigor científic i manca a la veritat.

En la taula on recullen l'evolució de les masses d'aigua des del 2007, **no especifiquen en què es basen alhora d'indicar la qualitat biològica ni en què es basen per dir que hi ha hagut una evolució positiva atenent a la descripció negativa de les afeccions 2016-21.**

D'altra banda, les dades de les corbes d'hàbitat potencial de les principals espècies piscícoles autòctones i singulars de trams fluvials representatius en funció dels cabals circulants, es basen només en la modelització de dos trams de l'hàbitat fluvial al Baix Ter, i no inclouen el riu la Muga ni el Llobregat. Alhora, s'indica que estan fets a *partir d'uns treballs duts a terme l'any 2022, treballs que no estan referenciats i que no es poden consultar.*

Per tant, no es presenta en cap cas la relació entre els hàbitats i els cabals circulants dels trams afectats de la Muga i Llobregat, la qual cosa fa que l'informe justificatiu sigui del tot parcial i fraudulent.

5- Afectacions a la biodiversitat

Recordem que els trams dels tres rius afectats formen part de la xarxa Natura 2000, i s'hi veuen afectades gairebé una cinquantena d'espècies en perill d'extinció tal i com s'indica en el Catàleg de fauna salvatge autòctona amenaçada de Catalunya i de mesures de protecció i de conservació de la fauna autòctona protegida, i en el Catàleg de la flora amenaçada de Catalunya.

En el cas de la Muga, el document no aporta cap estudi ambiental ni diagnosi de l'estat del riu així com les alternatives a adoptar per tal de preservar-ne la biodiversitat.

Per la qual cosa amb les dades obtingudes de camp i l'estudi del document justificatiu, presentarem al Fiscal de Medi Ambient un document d'augment com agreujants de la denúncia tramitada.

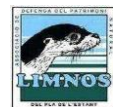
grup d'estudi i protecció dels ecosistemes catalans

cepa

APMA

VdG ASSOCIACIÓ MEDIAMBIENTAL VALL DEL GES.NET

Grup de Defensa del Ter

geven Grup Ecologista del Vendrell i Baix Penedès

